

**LATVIEŠU
NACIONĀLĀ
APVIENĪBA
KANADĀ**

K

A

**LNAK STATŪTI
LNAK DARBĪBAS NOTEIKUMI**

N

**LNAK valdes 4. izdevums
2010. gadā**

L

LNAK PREZIDIJA UN VALŽU PRIEKŠSĒŽI

Padome	Gads	Pad. pr-dis	Valdes pr-dis
	1950	Dibināšanas sapulce	J. Preisbergs
1.	1951 1952	prof. F. Gulbis	J. Preisbergs I. Žigurs
2.	1953 1954	prof. A. Dreimanis prof. A. Dreimanis	A. Svenne A. Svenne
3.	1955 1956	prof. A. Dreimanis	A. Svenne A. Svenne
4.	1957 1958	prof. A. Dreimanis	A. Svenne A. Svenne
5.	1959 1960	prof. A. Dreimanis	V. Upeslācis V. Upeslācis
6.	1961 1962	prof. A. Dreimanis	V. Upeslācis V. Upeslācis
7.	1963 1964	prof. A. Dreimanis	J. Niedra J. Niedra
8.	1965 1966 1967	prof. A. Dreimanis	J. Niedra J. Niedra J. Niedra
9.	1968 1969 1970	prof. A. Dreimanis	J. Niedra J. Niedra/T.Kronbergs T. Kronbergs
10.	1971 1972 1973	V. Upeslācis	T. Kronbergs T. Kronbergs T. Kronbergs
11.	1974 1975 1976	V. Upeslācis	T. Kronbergs T. Kronbergs T. Kronbergs
		(skat aizmugures vāku)	

12.	1977 1978 1979 1980	V. Upeslācis	T. Kronbergs T. Kronbergs T. Kronbergs T. Kronbergs
13.	1981 1982 1983 1984	E. Šķobe I. Alksnis	T. Kronbergs T. Kronbergs T. Kronbergs T. Kronbergs
14.	1985 1986 1987 1988	I. Alksnis	T. Kronbergs T. Kronbergs T. Kronbergs G. Siliņš
15.	1989 1990 1991 1992	J. Mežaks	G. Siliņš G. Siliņš V. Zariņš V. Zariņš
16.	1993 1994 1995 1996	A. Budrēvics	V. Zariņš T. Kronbergs T. Kronbergs T. Kronbergs
17.	1997 1998 1999 2000	A. Budrēvics	T. Kronbergs T. Kronbergs T. Kronbergs T. Kronbergs
18.	2001 2002 2003 2004	V. Plūdons	E. Tannis I. Purvs A. Budrēvics M. Sausiņš
19.	2005 2006 2007 2008	J. Niedra	M. Sausiņš M. Sausiņš M. Sausiņš A. Forstmane
20.	2009 2010 2011 2012	J. Niedra A. Upeslācis	A. Ķesteris A. Ķesteris

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ STATŪTI

1 – APZĪMĒJUMS

1.1

Latviešu Nacionālā Apvienība Kanadā ir augstākā Kanadas latviešu pārstāvība, kas kā bezpartejiska organizācija darbojas saskaņā ar Kanadas likumiem un saviem statūtiem. Tās saīsināts apzīmējums ir LNAK.

1.2

LNAK ir zīmogs ar uzrakstu “Latviešu Nacionālā Apvienība Kanadā - Latvian National Federation in Canada”.

1.3

LNAK nosaukums angļu valodā “Latvian National Federation in Canada” (LNFC)

1.4

LNAK nosaukums franču valodā “Fédération nationale lettonne au Canada” (FNLC)

2 – MĒRĶI

LNAK mērķi ir:

2.1

pārstāvēt Kanadā dzīvojošos latviešus pie Kanadas valdības un organizācijām;

2.2

atbalstīt un veicināt Latvijas valsts labklājību, augšupeju un tēlu uz Latvijas republikas satversmes vispārējiem noteikumiem un rietumu demokrātijas principiem;

2.3

izplatīt patiesu informāciju par Latvijas zemi, tautu un kultūru;

2.4

saglabāt latviešu tautas dzīvo spēku un tās kultūru;

2.5

uzkrāt fondos līdzekļus nacionālās darbības veicināšanai, kā arī atbalstīt citus fondus ar līdzīgiem mērķiem;

2.6

veicināt latviešu garīgo un materiālo labklājību Kanadā;

2.7

veicināt nacionāli noskaņoto latviešu organizāciju un draudžu sadarbību .

3 – SADARBĪBA AR CITIEM

3.1

Savu mērķu sasniegšanai LNAK sadarbojas ar lokālām organizācijām un draudzēm Kanadā, ar citu zemju latviešu centrālajām organizācijām brīvajā pasaulē, ar Latvijas valsts diplomātiskiem un konsulāriem pārstāvjiem, ar igauņu un lietuviešu un citu apspiesto tautu organizācijām.

3.2

LNAK ir aktīva dalībiece Pasaules Brīvo Latviešu Apvienībā (PBLA) un tas institūcijās.

4 – DALĪBNIEMI

4.1

LNAK dalībnieki ir Kanadā dzīvojošie latvieši.

4.2.

Balsttiesības vēlēšanās ir tiem Kanadas latviešiem, kas vēlēšanu dienā sasnieguši 18 gadu vecumu un līdz vēlēšanu dienai kļuvuši par aktīviem LNAK dalībniekiem, nokārtojot dalības maksu par pašreizējo gadu vai no tās atbrīvoti.

4.3

Atbrīvoti no gadskārtējām dalības maksām ir LNAK goda dalībnieki, LNAK mūža dalībnieki, latviešu kuŗa invalīdi, augstāko mācības iestāžu pilna laika studenti un tie, kuŗus LNAK valde no dalības maksas atbrīvo.

4.3.1

LNAK valde var izraudzīt par Goda dalībniekiem personas, kuŗām sevišķi nopelni LNAK mērķu un darba veicināšanā un tiem ir dotas balss tiesības padomē. Tos apstiprina padome.

4.3.2

Par LNAK mūža dalībniekiem kļūst personas, kas iemaksājušas vienreizēju dalības maksu, kuŗas lielumu noteikusi LNAK padome. Mūža dalībnieku maksājumi sastāda LNAK Nākotnes Fondu, kas darbojas saskaņā ar padomes apstiprinātiem noteikumiem.

4.4

Kanadā pastāvošo latviešu organizāciju un draudžu pienākums ir morāli un materiāli atbalstīt LNAK, cenšoties visus savus biedrus iesaistīt par tās aktīviem dalībniekiem.

5 – LĪDZEKĻI

LNAK līdzekļu avoti ir:

5.1

dalības maksas,

5.2

organizāciju un draudžu iemaksas,

5.3

ziedojumi un novēlējumi,

5.4

citi ienākumi.

6 – PĀRVALDE

LNAK pārvaldes orgāni ir padome, valde un revīzijas komisija.

7 – PADOME

7.1

LNAK padome ir LNAK augstākais lēmējs orgāns, kuŗa locekļi ir:

7.1.1

uz četriem gadiem tiešās, vienlīdzīgās un aizklātās vēlēšanās LNAK balsstiesīgo dalībnieku ievēlēti četrdesmit (40) padomes locekļi un

7.1.2

latviešu organizāciju un draudžu pārstāvji, kuŗi ir izraudzīti saskaņā ar LNAK padomes apstiprināto “Instrukciju par organizāciju un draudžu delegātu pieteikšanu”.

7.2

Padomes vēlēšanas vada vēlēšanu komisija, ko padomes izraudzītais priekšsēdis vada saskaņā ar LNAK valdes apstiprināto “Instrukciju par LNAK padomes vēlēšanām”.

7.3

Padomes tiesības un pienākumi ir:

7.3.1

ievēlēt padomes prezidiju: padomes prezidija priekšsēdi, divus vicepriekšsēžus un divus sekretārus ievēl uz četriem gadiem, balsojot par katru atsevišķi;

7.3.2

LNAK padome savā sesijā ievēl valdi uz diviem (2) gadiem. Tomēr puse valdes locekļu jāpārvēl katru gadu pēc divu gadu kalpošanas. Tas nodrošinās nesaraustītu valdes darbības turpinājumu. (Valdes darbības noteikumi aprakstīti statūtu 9. nodaļā)

7.3.3

ievēlēt revīzijas komisiju uz diviem (2) gadiem. (Revīzijas komisijas darbības noteikumi aprakstīti statūtu 10. nodaļā.)

7.3.4

ievēlēt mandātu komisiju uz vienu gadu; (Mandātu komisija pārbauda organizāciju sūtīto locekļu mandātus saskaņā ar statūtu 7.1.2 pantu un ziņo padomei pārbaudes rezultātus.)

7.3.5

ievēlēt rezolūciju komisiju uz vienu gadu; (Rezolūciju komisijas uzdevumi aprakstīti "LNAK kārtības noteikumos".)

7.3.6

ievēlēt padomes vēlēšanas komisijas priekšsēdi trīs (3) gadus pirms padomes vēlēšanām.

7.3.7

pieņemt rezolūcijas un atzinumus, kas ir saistoši valdei, padomes prezidijam un locekļiem, un kas ir arī morāls norādījums latviešu organizācijām un draudzēm;

7.3.8

atcelt valdi vai tās atsevišķus locekļus pirms kārtējās padomes sesijas, ja padomes vairākums šim nolūkam īpaši sasauktā padomes ārkārtas sesijā tā nolemj.

7.3.9

noteikt dalības maksu;

7.3.10

pieņemt valdes iesniegto budžetu;

7.3.11

grozīt LNAK statūtus;

7.3.12

lemt par LNAK likvidāciju.

8 – PADOMES SESIJAS

8.1

Padomes sesijas ir atklātas.

8.2

Atsevišķus jautājumus var izšķirt slēgtā sēdē, ja padome tā nolemj.

8.3

LNAK gadskārtējās sesijas tiek sasauktas pirmā aprīļa nedēļas nogalē. Ja tanī nedēļas nogalē iekrīt Lieldienas, tad sesija tiek sasaukta nedēļu vēlāk, bet, ja Lieldienas iekrīt otrā aprīļa nedēļas nogalē, tad sesija tiek sasaukta divas nedēļas pirms tam.

8.3.1

Kārtējās sesijas sasauc padomes prezidijs vismaz reizi gadā.

8.3.2

Ārkārtējās sesijas sasauc padomes prezidijs pēc valdes, revīzijas komisijas vai vismaz desmit (10) padomes locekļu rakstveida pieprasījuma.

8.4 – Kворums

8.4.1

Padomes sesijas ir pilntiesīgas izziņotajā laikā, ja tajā piedalās vismaz divdesmit pieci (25) padomes locekli. Piezīme: "Mandātu komisija, nosakot padomes sesijas kvorumu, ņem vērā balsstiesīgo sesijas dalībnieku skaitu, ieskaitot arī LNAK Goda dalībniekus. Balsojumos, tā kā "atturējušās" balsis neskaita kvorumā, kvorums ir tikai tad, ja "par" un "pret" balsu kopskaits ir vismaz 25.

8.4.2

Padomes locekļiem kas kavēti ierasties sesijā, ir tiesības savas domas un priekšlikumus piesūtīt rakstveidā padomes prezidija rīcībai.

8.5 – Vadība

8.5.1

Padomes sesijas vada padomes prezidija priekšsēdis vai viens no vice-priekšsēžiem un protokolē sekretāri.

8.5.2

Padomes prezidija pilnvaru laiks ir līdz jauna prezidija ievēlēšanai.

8.5.3

Padomes sesijas vada un lēmumus pieņem saskaņā ar “LNAK kārtības noteikumiem”.

9 – LNAK VALDE

9.1

Valdes sastāvs

Valdes vienpadsmit (11) amatpersonas ir: priekšsēdis, priekšsēža vietnieks, informācijas daļas vadītājs, izglītības daļas vadītājs, kultūras daļas vadītājs, sekretārs, kasieris, administrators, biedru un līdzekļu daļas vadītājs un divi (2) locekļi.

9.2

Valdes ievēlēšana

Valdes vēlēšanas notiek aizklātā balsošanā saskaņā ar padomes apstiprinātiem “LNAK kārtības noteikumiem”.

9.2.1

Valdes priekšsēdi un priekšsēža vietnieku padome ievēl no sava vidus.

9.2.2

Pārējos valdes locekļus padome ievēl no aktīviem LNAK dalībniekiem, no kuriem vismaz seši (6) ir padomes locekļi.

9.3 – Valdes tiesības un pienākumi

9.3.1

LNAK valde darbojas saskaņā ar LNAK statūtiem un padomes lēmumiem.

9.3.2

Atsevišķu uzdevumu veikšanai pie valdes darbojas nozares, komisijas un īpašas amatpersonas, kuŗas apstiprina valde. Nozares vadītājam ir balsttiesības tajos jautājumos, kas skar viņa nozares darbību.

9.3.3

Naudas izmaksas dokumentus parakstīt tiesīgi ir kasieris, valdes priekšsēdis, vai administrātors. Izmaksas dokumentus paraksta divi no tiem.

9.3.4

Valdes priekšsēdis *ex officio* ietiet PBLA valdē, bet pārējos Kanadas pārstāvjus PBLA valdē un institūcijās izrauga LNAK padome.

9.4 – Valdes lēmumi

9.4.1

Valdes sēdes ir pilntiesīgas, ja tanīs piedalās vismaz seši (6) valdes locekļi, to skaitā priekšsēdis vai priekšsēža vietnieks.

9.4.2

Valde pieņem lēmumus ar vienkāršu balsu vairākumu. Balsīm vienādi daloties, balsojumu izšķir priekšsēža, bet viņam klāt neesot, prezidējošā sēdes vadītāja balss.

10 – REVĪZIJAS KOMISIJA

10.1

LNAK darbības pārbaudei padome no sava vidus uz diviem gadiem ievēl revīzijas komisiju ar trīs (3) locekļiem,

10.2

Ievēlētie revīzijas komisijas locekļi, konstruējoties mēneša laikā pēc padomes sesijas, no sava vidus izrauga priekšsēdi un sekretāru.

10.3

Revīzijas komisija ir tiesīga pārbaudīt LNAK darbību katrā laikā, bet ne retāk kā reizi gadā. Komisijas ziņojumi iesniedzami padomes apspriešanai un tālākai rīcībai.

11 – STATŪTU MAINĀS

11.1

Ierosinājumi par statūtu maiņu izziņojami un liekami padomes sesijas darba kārtā.

11.2

Grozījumi pieņemami ar divu trešdaļu balsu vairākumu.

12 – APVIENĪBAS LIKVIDĀCIJA

12.1

Ierosinājumi par LNAK likvidāciju izziņojami un liekami padomes darba kārtā.

12.2

Lēmumu par LNAK likvidāciju pieņem ar divu trešdaļu (2/3) balsu vairākumu no padomes locekļu kopskaita (ievēlētie, deleģētie un Goda dalībnieki).

12.3

LNAK likvidējoties, tās līdzekļi un arhīvs nododami kādai latviešu organizācijai ar līdzīgiem mērķiem vai Pasaules Brīvo Latviešu Apvienībai, vai brīvas, demokrātiskas un neatkarīgas Latvijas valdībai.

Statūti pieņemti 1950.gada 7.maijā Kanadas latviešu organizāciju delegātu sanāsmē Toronto un grozīti LNAK padomes sesijās 1952.g. 15.jūnijā, 1955.g. 29.janvārī, 1963.g. 10.februārī, 1965.g. 14.februārī, 1972.g. 5.martā, 1976.g. 8.maijā, 1977.g. 5.aprīlī, 1984.g. 15.aprīlī, 1991.g.27.aprīlī.1993.g.24.aprīlī, 1998.g.4.aprīlī, 2000.g.14.aprīlī, 2003.g.3.aprīlī, 2008.g.6.aprīlī, 2010.g. 11.aprīlī.

LNAK DARBĪBAS NOTEIKUMI

1 – Padomes sesijas un valdes sēdes vada saskaņā ar likumiem, statūtiem, darbības noteikumiem un parlamentāro procedūru, ievērojot “Roberts Rules of Order” principus.

2 – PIRMO REIZI SANĀKOT JAUNAJAI LNAK PADOMEI

2.1

Sēdi atklāj un vada iepriekšējās padomes priekšsēdis un protokolē iepriekšējās padomes sekretāri vai vietnieki līdz jaunās padomes prezidija ievēlēšanai.

2.2

Vēlēšanu komisija ziņo par ievēlētajiem padomes locekļiem saskaņā ar LNAK statūtu 7.1.1.

2.3

Mandātu komisija pārbauda organizāciju sūtīto locekļu mandātus saskaņā ar LNAK statūtu 7.1.2 un ziņo pārbaudes rezultātus.

2.4

Padome ievēl balsu skaitītāju komisiju vismaz trīs cilvēku sastāvā. Līdz komisijas ievēlēšanai balsis skaita sēdes vadība,

2.5

Padome ievēl prezidiju saskaņā ar LNAK statūtu 7.3.1, kas pārņem sēdes vadību.

3 – LNAK SAPULČU KĀRTĪBAS NOTEIKUMI (Padomes sesijas, valdes, komisiju un citas sēdes)

3.1

Visos jautājumos augstākā noteikšana ir balsstiesīgo sapulcei, pie kuŗas autoritātes griežas arī priekšsēdis.

3.2

Sapulces ir atklātas viesiem un citiem interesentiem, kam priekšsēdis ar sapulces piekrišanu var dot vārdu, bet bez balsstiesībām.

3.3

Atsevišķus jautājumus var apspriest slēgtā sēdē, ja balstiesīgo vairākums tā nolemj.

3.4

Par kārtības neievērošanu sapulces vadītājs pēc attiecīgiem brīdinājumiem var izraidīt no telpas ikvienu personu.

3.5

Sapulce pieņem vai groza izsludināto darba kārtu.

3.6

Ja priekšsēdis bez sapulces piekrišanas neseko darba kārtai vai pārkāpj likumus, statūtus, darbības vai kārtības noteikumus, tad katra locekļa pienākums ir saukt pie kārtības, nemaz negaidot, kad priekšsēdis dod vārdu. Citas debates jāpārtrauc līdz šī jautājuma nokārtošanai.

3.7

Priekšsēdim sēdes vadībā jāturas pie kārtības normām un viņa lēmumi kārtības jautājumos ir padoti tikai sapulces uzticībai. Jebkuŗš balstiesīgs loceklis drīkst iebilst pie vadības un katrā laikā griezties pie sapulces jautājuma izšķiršanai, Priekšsēdim jāpārtrauc debates, un sapulcei kā augstākam orgānam jāapstiprina priekšsēža rīcība attiecīgā jautājumā.

3.8

Debatējams ierosinājums var būt tikai tāds, kas vadībai iesniegts rakstiski ar vismaz divu balstiesīgo parakstiem un kuŗu priekšsēdis nolasījis sapulcei.

3.9

Ja ierosinājums vai rezolūcija sastāv no vairākām daļām, tad priekšsēdis pēc saviem ieskatiem vai uz jebkuŗa locekļa pieprasījumu var to sadalīt, lai ar katru daļu rīkotos atsevišķi. Dalīšanu pa daļām var darīt ar vai bez autora piekrišanas.

4 – APSVĒRUMU KĀRTĪBA

Debašu laikā var rasties dažādi ieteikumi, kas ierosina, kā rīkoties ar iesniegto rezolūciju vai priekšlikumu. Lai vispār apspriestu, katram priekšlikumam ir nepieciešams kā ierosinātājs, tā arī atbalstītājs. Priekšsēdim jāievēro, kuŗam ierosinājumam debatēs dot priekšroku, kā arī kuŗš ir debatējams un kuŗš tūlīt liekams uz balsošanu. Kamēr sapulces priekšā ir ierosinājumi ar augstāku priekšrocību, pārējie nav diskutējami. Jautājumu apspriešanas priekšrocības secība ir šāda:

Noteikt laiku nākamai sapulcei

Pārtraukt sapulci

Saukt pie kārtības

Noskaidrot tehnisku jautājumu vai prasīt sīkāku

informāciju

Iebildums pie vadības

Atsaukt priekšlikumu vai rezolūciju

Dalīt priekšlikumu pa daļām

Slēgt debates un nobalsot

(vajadzīgs 2/3 vairākums)

Atlikt uz noteiktu laiku

Uzdot komitejai nākt ar ieteikumu

Atlikt uz nenoteiktu laiku

Grozīt vai papildināt

Atsaukt jau agrāk pieņemtu lēmumu

Apsvērt jau agrāk pieņemtu lēmumu

IESNIEGTAIS IEROSINĀJUMS VAI REZOLŪCIJA

(Pasvītrotie priekšlikumi nav debatējami, par tiem tūlīt jānobalso. Par visiem pārējiem ierosinājumiem balso pēc attiecīgām debatēm noteiktajā secībā.)

5 – PADOMES LĒMUMI

5.1

Padome ievēl rezolūciju komisiju vismaz trīs cilvēku sastāvā, kam pilnvaru laiks ir līdz nākamajai sesijai.

5.1.1

Visi ierosinājumi padomei rakstiski jāiesniedz rezolūciju komisijai vismaz vienu mēnesi pirms LNAK padomes sesijas, lai būtu iespēja tos izziņot visiem padomes locekļiem pirms sesijas.

- a) Jānorāda, kas būs atbildīgs par lēmumu izpildi (individuāli, valdes loceklis, nozare vai darba grupa). Lēmuma iesniedzējiem jābūt tā izpildītājiem/ pārraugiem un jāseko lēmuma izpildei.
- b) Jānosaka reāls izpildes termiņš.
- c) Jānosaka, kādam būtu jāizskatās izpildījumam.
- d) Paredzētais budžets un no kurienes būs līdzekļi lēmuma izpildīšanai.

5.1.2

Sesijas laikā var iesniegt padomes prezidijam tikai aktuālus ierosinājumus, kas to pieņemšanu apstiprināšanai nodod padomes izlemšanai (pieņemt, noraidīt vai atlikt). Aktuāls šai vietā nozīmē - šai brīdī sabiedrībā nozīmīgs un svarīgs.

5.1.3

Rezolūcijas reģistrē un apsver ienākšanas kārtībā.

5.1.4

Rezolūciju komisija ir tiesīga rediģēt, apvienot un saskaņot līdzīga satura rezolūcijas.

5.2

Visu iesniegumu grozījumus vai papildinājumus var iesniegt rakstiski sesijas laikā.

6 – DEBATES

6.1

Runātājiem prezidijs dod vārdu pieteikšanās kārtībā.

6.2

Ja tas nepieciešams, padomes loceklis var otru runātāju pārtraukt ar ierosinājumu, kam augstāka priekšrocība. Priekšsēdis apsver šī jautājuma svarīgumu un attiecīgi rikojas.

6.3

Vienā un tai pašā jautājumā padomes locekļiem atļauts izteikties tikai vienu reizi, izņemot tiešai atbildei uz jautājumu. Runu laiks ir ierobežots uz trīs minūtēm, bet sevišķos gadījumos prezidijs ar padomes piekrišanu var šo laiku mainīt vai dot vārdu otru reizi.

6.4

Runas laika notecējumu prezidijs ziņo ar gaismas vai skaņas signālu. Ja runātājs neklausa sēdes vadītāja signālam un turpina runāt pēc atkārtota atgādinājuma, sēdes vadītājs var viņam ņemt vārdu.

7 – LĒMUMU PIENĒMŠANA

(Izņemot paredzēto kārtību LNAK statūtu 11 un 12)

7.1

Sesijas lēmumus pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu.

7.2

Nobalsojumā skaita tikai par un pret balsis. Atturējušos padomes locekļus neskaita kvorumā. Kvorumu veido tikai par un pret balsis.

7.3

Balsošanu izdara atklāti, aizklāti vai vārdiski. Ja par un pret balsu kopskaits ir mazāks par divdesmit pieci (25), tad priekšlikuma izlemšana ir atlikta. Balsīm vienādi daloties, priekšlikums uzkatāms par noraidītu.

7.4

Balsošanas veidu ierosina priekšsēdis. Balsošanu izdara aizklāti vai vārdiski, ja to pieprasa vismaz pieci (5) padomes locekli, un padome tā nolemj.

7.5

Sesijā pieņemtos lēmumus un rezolūcijas paraksta priekšsēdis un sekretārs un viena mēneša laikā iesniedz LNAK valdei.

8 – VALDES IEVĒLĒŠANA

LNAK padome ievēl valdi, balsojot aizklāti.

8.1

Valdes priekšsēdi un priekšsēža vietnieku ievēl atsevišķos balsojumos.

8.2

Valdes priekšsēdi ievēl ar kvalificētu balsu vairākumu – 1/2 no visām balsīm plūs 1. Pārējos valdes locekļus ievēl ar vienkāršu balsu vairākumu.

8.3

Katru atsevišķi ievēl: informācijas daļas vadītāju, izglītības daļas vadītāju, kultūras daļas vadītāju, sekretāru, kasieri, administratoru, biedru un līdzekļu daļas vadītāju, divus (2) valdes locekļus vienā balsojumā.

8.4

Ja pēc balsojuma pēdējās vietas kandidātiem ir vienāds balsu skaits, tad izdarāma pārvēlēšana to starpā, lai noskaidrotu, kas ieiet valdē un kas paliek kandidātos.

Šie LNAK darbības noteikumi pieņemti LNAK padomes sesijā 1991. gada 27.aprīlī, papildināti 1998.g. 4.aprīlī, 2008.g. 6.aprīlī.

9 – LNAK PIEŠĶĪRUMI PROJEKTIEM

9.1

Gadskārtējā LNAK padomes sesijā, pirms tā balso par piešķirumiem, valde iesaka maksimālo summu sadalīšanai, ņemot vērā ziedojumu lielumu darbības gadā, iekrātos līdzekļus un nākamajā darbības gadā paredzētos izdevumus. Padome to apstiprina vai iesaka citu. No pieņemtās summas 20% atstāj valdes rīcībā, lai piešķirtu projektiem, kas ienāk nākamajā darbības gadā. Par 80% summas sadali lemj padome.

9.2

Katram piešķiruma saņēmējam viena gada laikā jādod pārskats par projekta izpildi LNAK revīzijas komisijai. Pārskatā jāparāda projekta budžeta izpilde un vērtējums, cik daudz no projekta paveikts (10%,50% u.t.t.). Pārskats jāatkārto katru gadu līdz projekta nobeigšanai.

Šie noteikumi pieņemti 1972. gada 5. marta LNAK padomes sesijā un grozīti LNAK padomes sesijās 2002.g.7.aprīlī, 2010.g.11.aprīlī.

10 – PADOMES SESIJU PROTOKOLI

10.1

Padomes sesijas norises elektroniskiem ierakstiem (lentes, diski) jābūt sekretāres rīcībā ne vēlāk kā mēnesi pēc sesijas.

10.2

Padomes sesijas protokols, ko paraksta priekšsēdis abi sekretāri, trīs mēnešu laikā pēc sesijas jāiesniedz LNAK valdei.

Šie noteikumi pieņemti 1972. gada 5. marta LNAK padomes sesijā un grozīti LNAK padomes sesijās 2002.g.7.aprīlī, 2010.g.11.aprīlī.

INSTRUKCIJA PAR LNAK PADOMES VĒLĒŠANĀM

1

LNAK padomes vēlētos locekļus saskaņā ar LNAK statūtu 7.1.1 un 7.2 p.p. noteikumiem uz četriem (4) gadiem ievēl Apvienības dalībnieki tiešās, vienlidzīgās un aizklātās vēlēšanās.

2

Visa Kanada ir viens vēlēšanu apgabals.

3

Saskaņā ar statūtu 7.2 p. vēlēšanas organizē un vada vēlēšanu komisija, sastāvoša no LNAK padomes ievēlēta pr-sēža un organizāciju un draudžu deleģētiem locekļiem. Komisijas sēdes sasauc un vada komisijas priekšsēdis vai viņa uzdevumā komisijas ievēlēts priekšsēža vietnieks un tās ir pilntiesīgas, ja tanīs bez sēdes vadītāja, piedalās vismaz puse komisijas locekļu. Komisijas sēdes ir atklātas un tanīs bez aicinājuma var piedalīties arī pa vienam pārstāvim no katra iesniegtā kandidātu saraksta, kas piedalās bez balss tiesībām. Ja vēlēšanu komisijas loceklis kļūst par kandidātu priekšā stāvošās LNAK Padomes vēlēšanās jeb arī paraksta iesniegtu kandidātu sarakstu (kā tas minēts 11. pantā) tad šis vēlēšanu komisijas loceklis zaudē vietu vēlēšanu komisijā. Šai gadījumā vēlēšanu komisija lūdz šīs personas organizāciju vai draudzi deleģēt jaunu locekli vēlēšanu komisijā.

4

LNAK padomes vēlēšanas izdarāmas vēlēšanu komisijas noteiktā laikā.

5

Padomes vēlēšanas izdara pa pastu vai pēc iespējas pie urnām.

6

Saskaņā ar statūtu 4.2 panta noteikumiem aktīvās un pasīvās vēlēšanu tiesības bauda visi Kanadā dzīvojošie abu dzimumu latvieši, kas pēdējā vēlēšanu dienā sasnieguši 18 gadu vecumu un kuri līdz balsošanas dienai nokārtojuši savus maksājumus LNAK vismaz par pēdējo gadu līdz vēlēšanu dienai, kādus noteikusi LNAK padome. Balss tiesības bauda arī visi no dalības maksas atbrīvotie (LNAK goda un mūža dalībnieki, kara invalīdi, no dalības maksas atbrīvotie un pilna laika mācību iestāžu studenti).

Piezīme: 2006. gadā LNAK padomes noteiktie maksājumi ir

šādi: pensionāriem \$10.00, kas maksā caur kādu organizāciju \$20.00, individuāliem maksātājiem \$40.00.

7

Vēlēšanu komisija var pilnvarot katru Kanadas draudzi vai organizāciju noteiktā laikā izsūtīt saviem biedriem vēlēšanu materiālus, bet ja tās šo pienākumu neuzņemas, tad vēlēšanu komisija tās var aicināt iesniegt komisijai savu biedru-vēlētāju sarakstus, sakārtotus alfabētiskā kārtībā, uzrādot vārdus, vecumu un adreses. Vēlētāju sarakstus vai atsevišķu vēlētāju vārdus var piesūtīt arī grupas vai atsevišķas personas un ievākt vēlēšanu komisija pati.

8

Kandidātu sarakstus LNAK padomes vēlēšanām var iesniegt ikviena draudze, organizācija vai grupa, ievērojot tālāk minētos instrukcijas noteikumus. Kandidātu saraksta nosaukumā nedrīkst lietot vārdu Latviešu Nacionālā Apvienība Kanadā vai LNAK jebkādā kombinācijā.

9

Iesniedzamā kandidātu sarakstā jāieraksta katra kandidāta uzvārds, vārds, dzimšanas datums un adrese. Sarakstam jāpievieno atsevišķa lapa uz kuņas kandidāti var sniegt informāciju par viņa personu, izglītību, sabiedrisko darbību, stāvokli darbā u.t.t., nepārsniedzot 25 vārdus. Vēlēšanu komisijai ir tiesības kandidātu sniegto informāciju rediģēt. Kandidātu sarakstam jāpievieno kandidātu rakstiski paziņojumi, ka viņi kandidēšanai piekrit.

10

Viena un tā pati persona var kandidēt tikai vienā kandidātu sarakstā.

11

Kanadas latviešu draudzes, organizācijas un biedrības var iesniegt savus kandidātu sarakstus. Pārējie iesniedzamie kandidātu saraksti jāparaksta vismaz 15 balsttiesīgiem vēlētājiem. Kandidātu vārdi, uzvārdi, dzimšanas dati un dzīves vietas sarakstos uzrādāmi skaidri un salasāmi. Kandidātu saraksta parakstītāji uzskatāmi par saraksta iesniedzējiem un viņi uzņemas atbildību par sniegto datu pareizību. Kandidātu saraksta parakstītājiem ir tiesības parakstīt tikai vienu kandidātu sarakstu. Kandidātiem un saraksta parakstītājiem, ja tie savus maksājumus LNAK nav

nokārtojuši jau agrāk, to atļauts izdarīt reizē ar saraksta iesniegšanu. Kandidāti paši nevar būt sava kandidātu saraksta parakstītāji.

12

Kandidātu sarakstus var iesniegt vēlēšanu komisijai personīgi vai iesūtīt pa pastu vēlēšanu komisijas noteiktā laikā.

13

Vēlēšanu komisija pārbauda un apstiprina iesniegtos sarakstus. Par kāda saraksta noraidīšanu, tā paziņo pirmajam parakstītājam. Noraidīto sarakstu vai kandidātu pēc trūkuma novēršanas var restaurēt četrpadsmit dienu laikā pēc noraidošā lēmuma paziņošanas pirmajam parakstītājam.

14

Pēc pārbaudes no visiem apstiprinātiem sarakstiem vēlēšanu komisija sastāda vienu kopēju kandidātu sarakstu, tanī ierakstot kandidātu vārdus, uzvārdus alfabētiskā kārtībā. Sarakstam pievienotā lapā vēlēšanu komisija atzīmē no kāda kandidātu saraksta kandidāts nāk.

15

Vēlēšanu komisija vai viņas pilnvarā draudzes un organizācijas katram vēlētājam nosūta: a) vienu eksemplāru kandidātu sarakstu ar tam pievienotu lapu, kuņā ierakstīta informācija par kandidātiem, b) aploksnī ar vēlēšanu komisijas adresi un c) mazāku vēlēšanu komisijas izsūtītu aploksnī. Mazākā aploksne ir balsošanas aploksne, kuņā vēlētājs ieliek savu sagatavotu kandidātu sarakstu un aizlīmē. Otrā ir balss nosūtīšanas aploksne. Uz nosūtīšanas aplokšnes uzrakstāms nosūtītāja vārds, resp. balsotāja vārds un adrese. Vēlētāji, kuņi līdz balsošanas dienai nav nokārtojuši savus maksājumus LNAK, līdz ar mazo balsošanas aploksnī var ielikt nosūtīšanas aploksnē savu dalības maksu. Ja kāds iepriekš minētā kārtībā nebūtu saņēmis vajadzīgos vēlēšanu materiālus, tad tādi pieprasāmi no vēlēšanu komisijas Toronto, vai arī no LNAK pārstāvjiem attālākos centros dzīvojošiem.

16

Vēlētājs izrauga no piesūtītā kandidātu saraksta četrdesmit (40) vai mazāk kandidātus, par kuņiem vēlās nodot savu balsi. Vēlētājs nobalso par savu izvēli ievēlot krustiņū (X) vai ķeksīti (✓) kandidātu vārdam klāt esošā aplī.

17

Pēc balsošanas aplokšņu atvēršanas, vēlēšanu komisija saskaita par katru kandidātu nodotās un derīgās balsis. Pie balsošanas aplokšņu atvēršanas un balsu skaitīšanas bez aicinājuma kā novērotāji var piedalīties pārstāvji no katra iesniegtā kandidātu saraksta.

18

Balsis atzīstamas par nederīgām, ja:

- viena persona iesūtījusi divas vai vairāk balsošanas vēstules;
- vēstule saņemta pēc balsu skaitīšanas;
- balsošanas aploksnē ielikti uz vēlēšanām neattiecoši materiāli;
- vēlēšanu aploksne neatbilst instrukcijā paredzētai balsošanas aploksnei;
- kandidātu sarakstā nobalsots par vairāk kā četrdesmit (40) kandidātiem;
- kandidātu sarakstu balsotājs parakstījis;
- uz kandidātu saraksta atrodas uzraksti, zīmējumi, izgriezumi, vai citādi bojājumi.

19

Par ievēlētiem padomes locekļiem skaitās 40 kandidāti, kuņi saņēmuši lielāko balsu skaitu, bet pārējie paliek padomes locekļu kandidāti. Ja par diviem vai vairākiem kandidātiem nodots vienāds balsu skaits, tad priekšrocību izšķir lozēšanas ceļā.

20

Sūdzības par vēlēšanu komisijas rīcību, vēlēšanu gaitu un balsu skaitīšanu iesniedzamas vēlēšanu komisijai desmit dienu laikā pēc vēlēšanu rezultātu publicēšanas vietējos latviešu laikrakstos. Komisija sūdzības skata cauri triju dienu laikā pēc to saņemšanas un savu lēmumu ar rakstu paziņo sūdzību iesniedzējiem.

21

Pārsūdzības par vēlēšanu komisijas lēmumiem iesniedzamas LNAK valdei 14 dienu laikā pēc vēlēšanu komisijas lēmuma saņemšanas.

22

Pēc iepriekšējos pantos minēto pārsūdzību termiņu notecēšanas vai sūdzību izšķiršanas visus ievēlētos padomes locekļus aicina uz pirmo padomes sēdi ar rakstu, ko paraksta līdzšinējais padomes priekšsēdis un vēlēšanu komisijas priekšsēdis.

Ši LNAK padomes vēlēšanu instrukcija apstiprināta LNAK valdes sēdē 1992.gada 5. decembri.

INSTRUKCIJA PAR ORGANIZĀCIJU UN DRAUDŽU DELEGĀTU PIETEIKŠANU

Pamatojoties uz LNAK statūtu 7.1.2 pantu,

1

organizācijas vai draudzes kuŗām ir divdesmit (20) vai vairāk LNAK dalības maksu nokārtojušu locekļu vai no tā atbrīvoti, var deleģēt uz LNAK padomi savu izraudzīto padomes locekli.

2

Katra pie LNAK reģistrēta organizācija, kas uz padomes sesiju sūta savu delegātu, katru gadu maksā \$50.00 dalības maksu, plūs LNAK valdes noteiktu maksu par saviem biedriem, ko apstiprinājusi padome.

3

Organizācijas kuŗās 500 vai vairāk biedri, var sūtīt uz padomi 2 delegātus, ja viņus atbalsta 100 maksājumus nokārtojuši dalībnieki.

4

Organizācijas vai draudzes kuras vēlētos šo LNAK statūtu nosacījumu izmantot, jāievēro sekojošā LNAK delegātu pieteikšanas instrukcija.

5

Organizāciju vai draudžu izraudzītie LNAK padomes locekli deleģējami uz visu LNAK Padomes pilnvaru laiku, t.i. četriem gadiem.

6

Delegātu pilnvarai ir pievienojams organizācijas vai draudzes 20 LNAK dalības maksu nokārtojušu vai no maksas atbrīvoto LNAK dalībnieku saraksts.

Piezīmes:

- a) Goda un mūža dalībnieki ir ieskaitāmi maksājumus nokārtojušo kategorijā,
- b) LNAK dalībnieku maksājumus var arī nokārtot, iesniedzot sarakstu.

7

Delegātu pilnvara ar pievienoto LNAK dalībnieku sarakstu iesūtāma LNAK birojā divas nedēļas pirms izsludinātā LNAK padomes sesijas sākuma.

8

Delegātu pilnvara ir derīga visam LNAK padomes pilnvaru laikam, ja organizācijas vai draudzes gadskārtējās LNAK dalībnieku maksas ir nokārtotas līdz kārtējo LNAK sesiju sākumam.

9

Ja kāda neparedzēta iemesla dēļ kādai organizācijai vai draudzei ir jāmaina savs delegāts, tad tas ir jāizdara ar rakstu pirms LNAK padomes sesijas sākuma. Delegāta maiņa no sesijas uz sesiju vai pat no vienas sesijas dienas uz otru nav pieļaujama,

10

Vienas organizācijas vai draudzes loceklis var būt tikai vienā delegātu pilnvaru sarakstā.

Piezīme:

Tā kā ļoti daudzi tautieši piedalās vairākās organizācijās un arī kādā draudzē, tad ir ieteicams saraksta sastādītājiem pārbaudīt, vai jūsu sarakstā ievestais tautietis nav jau devis savu piekrišanu viņa vārda ievēšanai kādā citā sarakstā. Būtu žēl, ja šāda atgadījuma dēļ mandātu komisijai būtu kāds izraudzītais delegāts jānoraida. Tāpat ir ļoti svarīgi pilnvaras ar pievienotiem sarakstiem iesūtīt savlaicīgi, lai LNAK birojs tos var pārbaudīt un nevajadzētu lieki kavēt LNAK padomes sesijas darbu ar tīri administratīvas dabas lietām.

LNAK PĀRSTĀVJU DARBĪBAS NOTEIKUMI

1

Lai rosinātu latviešu nacionāli-politisko, sabiedrisko un kultūrālo aktivitāti, sekmētu un saskaņotu savstarpēju sabiedrību latviešu centros ārpus Toronto, kā arī uzturētu vispusīgu informācijas apmaiņu ar mūsu centrālo organizāciju - Latviešu Nacionālo Apvienību Kanādā, iespējami visos latviešu centros darbojas LNAK pārstāvji.

2

LNAK pārstāvja amats ir goda amats, ko tāpat kā nozaļu vadītājus un līdzīgus darbiniekus izrauga LNAK valde. LNAK vietējie pārstāvji tiek apstiprināti visam vienas padomes pastāvēšanas laikam, t.i. uz 4 gadiem.

3

Latviešu centros, kur darbojas latviešu organizācijas un draudzes, LNAK pārstāvju izraudzīšanu, iespēju robežās, veic saskaņā ar šo organizāciju un draudžu vadītāju ieteikumiem.

3.1

LNAK pārstāvja kandidātu izrauga vietējā centra vai apgabala latviešu organizācijas, un to apstiprina vai noraida LNAK valde. Ja kandidāts tiek noraidīts, tad valdei iemesls ir rakstiski jāpamato.

3.2

Tur, kur ir organizāciju padome, tā izrauga kandidātu. Ja padomes nav, kandidātu izrauga īpaši sasauktā organizāciju delegātu sapulcē, kurā minimāli jābūt pārstāvētai vietējai latviešu biedrībai, draudzei un Daugavas Vanagu nodaļai, ja tādas pastāv.

3.3

LNAK valde izrauga un apstiprina pārstāvi pilsētās un apgabalos, kur nav nevienas latviešu organizācijas. Valdes pienākums, cik vien iespējams, noskaidrot, vai kandidātam ir vietējo latviešu atbalsts.

3.4

LNAK valdei, sazinoties ar vietējām organizācijām, ir tiesības atcelt vietējo pārstāvi, ja viņš nepilda savus pienākumus. Tāpat valdei ir tiesības likvidēt jebkuļu vietējo pārstāvniecību. Pārstāvja atcelšanu var pieprasīt arī vietējās organizācijas, kuŗas pārstāvi izraudzīja.

4

Vietās, kur dzīvo vēlētie vai organizāciju deleģētie LNAK padomes locekļi, tie var tikt izraudzīti arī par vietējiem LNAK pārstāvjiem.

5

LNAK pārstāvju uzdevumi ir:

- a) izplatīt informāciju par LNAK un tās darbību,
- b) aizstāvēt LNAK intereses,
- c) izplatīt LNAK piesūtīto informāciju,
- d) iesaistīt LNAK aktīvus dalībniekus,

e) informēt LNAK valdi par lokāliem apstākļiem un vajadzībām,

f) rūpēties, lai lokālais centrs ir pārstāvēts LNAK padomes sesijās - tieši vai apvienojoties ar citiem centriem.

6

Savu sadarbību un informāciju ar LNAK valdi vietējie pārstāvji kārtu ar LNAK administrātoru. Atsevišķos specifiskos politiskās informācijas, izglītības, kultūras vai sporta dzīves jautājumos LNAK pārstāvji var arī griezties tieši pie attiecīgo nozaļu vadītājiem.

7

LNAK pārstāvjiem ieteicams izveidot labas attiecības un sadarbību arī ar pārējo pretkomunistisko tautu organizācijām un to pārstāvjiem. Tāpat vēlams arī savas pašvaldības, provinces un vietējo federālā parlamenta locekļu informēšana un noskaņošana mūsu interešu aizstāvēšanai.

Šī instrukcija ir apstiprināta 1982. gada 16.februāra LNAK valdes sēdē. Instrukcija grozīta LNAK valdes sēdē 1992. gada 25.oktobrī.

LNAK ATZINĪBAS RAKSTU PIETEIKŠANAS NOTEIKUMI

1

Lai apliecinātu cieņu un izteiktu pateicību Kanadā dzīvojošiem latviešiem vai organizētām vienībām, kas ar saviem darbiem un stāju ir stiprinājuši nacionālo apziņu un neatlaidību cīņā par latviešu tautas brīvību un Latvijas neatkarības atjaunošanu, veicinājuši trimdas kopības sabiedriskos un kultūras centienus vai cēlušī godā un popularizējuši latviešu vārdu Kanadā un palīdzējuši kanadiešiem izprast latviešu nacionālos centienus, LNAK valde piešķir atzinības rakstus. Atzinības rakstus var piešķirt arī cittautiešiem, ja viņi īpaši izcēlušies, strādājot Latvijas labā vai aizstāvot Latvijas intereses.

Piezīme:

Latviešu skolotājiem, kas trimdas skolās nostrādājuši divdesmit gadu, LNAK valde jau ar agrāku lēmumu piešķir goda rakstus. Tomēr skolotājiem var piešķirt arī atzinības rakstus.

2

Atzinības rakstus LNAK valde piešķir ar vienkāršu balsu vairākumu. Katru gadu var piešķirt ne vairāk kā piecus atzinības rakstus.

3

Kandidātus atzinības rakstiem var uzstādīt organizācijas, draudzes un atsevišķas personas. Kandidātu priekšlikumi ar motivāciju rakstiski iesniedzami LNAK valdei katru gadu līdz 1.oktobrim. LNAK valdei pašai arī ir tiesības uzstādīt kandidātus.

4

Atzinības rakstu piešķiršanas motivācija ir protokolējama un ierakstāma diplomā.

5

Lēmumus par atzinības rakstu piešķiršanu publicē katru gadu uz 18.novembri. Atzinības rakstus pasniedz, ja vien iespējams, 18. novembra svinībās.

6

Kandidātu uzstādīšana atzinības rakstiem un LNAK valdes balsojumi par tiem ir konfidenciāli.

7

Valde reģistrē piešķirtos atzinības rakstus.

∞

Šie noteikumi ir pieņemti 1978. g. 6. septembra LNAK valdes sēdē, Toronto, Kanadā. Noteikumi papildināti LNAK valdes sēdē Montrealā 1992.gada 25.oktobrī.

LNAK NOPELNU RAKSTU SKOLĒNIEM PIEŠĶIRŠANAS NOTEIKUMI

1

Lai izceltu un godinātu izcilus latviešu skolu audzēkņus, rādot piemēru latviešu jaunatnei, LNAK valde piešķir

NOPELNU RAKSTUS

2

Nopelnu rakstus var piešķirt latviešu skolu audzēkņiem, ieskaitot pēdējā gada absolventus, par vairāku gadu:

- a) teicamām sekmēm mācībās,
- b) cītīgu un kārtīgu skolas apmeklēšanu,
- c) rosību skolas ārpusklases nodarbībās,

d) ievērojamām aktivitātēm latviešu sabiedrībā. Sekmīgākiem kandidātiem jāizceļas vismaz trijos no augšminētajiem vērtēšanas laukiem.

3

Kandidātus izrauga skolas paidagogu padome un līdz katra gada 1.oktobrim paziņo LNAK Izglītības nozares vadītājam.

4

LNAK Izglītības nozares vadītājs saņemtos kandidātus līdz ar savu atsauksmi pieteic LNAK valdei.

5

LNAK valde piešķir nopelnu rakstus.

6

Nopelnu rakstus pasniedz 18.novembra aktos.

7

LNAK Izglītības nozares vadītājs reģistrē visus piešķirtos nopelnu rakstus īpašā sarakstā.

∞

Šie noteikumi apstiprināti LNAK valdes sēdē 1987.g. 18.augustā.

LNAK GODA RAKSTI SKOLOTĀJIEM

Lai izteiktu pateicību un godinātu skolotājus par ilggadēju darbu latviešu trimdas skolās, LNAK valde piešķir

GODA RAKSTUS SKOLOTĀJIEM

Pirmie goda raksti tika piešķirti 1977.gadā. Līdz 1992.gadam tie piešķirti 35 latviešu skolotājiem.

Goda rakstus skolotājiem piešķir par vismaz 20 gadu darbu trimdas latviešu skolās. Ierosinājumus LNAK valdei goda rakstu piešķiršanai iesniedz Izglītības nozares vadītājs.

LNAK valdes piešķirtos goda rakstus paraksta valdes priekšsēdis un Izglītības nozares vadītājs un, ja vien iespējams, pasniedz 18.novembra aktā.

Izglītības nozare reģistrē piešķirtos goda rakstus.

LNAK STIPENDIJU PIEŠKIRŠANAS NOTEIKUMI

1

Latviskās izglītības paplašināšanai skolās, augstākās mācības iestādēs,ursos un nometnēs vajadzības gadījumos LNAK iespēju robežās piešķir stipendijas.

2

Stipendiju līdzekļus pārvalda LNAK Izglītības un Kultūras fonds, un tie rodas no:

- a) ziedojumiem LNAK Izglītības un Kultūras fondam,
- b) LNAK valdes piešķirumiem,
- c) sevišķiem novēlējumiem stipendiju vajadzībām.

3

Stipendijas piešķir LNAK Izglītības un Kultūras fonda valde. Valdes lēmumus pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu.

4

Stipendiju pieprasījumus jāiesniedz LNAK Izglītības un Kultūras Fonda valdei vismaz 6 nedēļas pirms maksājumu termiņa vai līdz valdes izsludinātam datumam.

5

Stipendiju pieprasījumi izdarāmi, izpildot īpašu anketu. Anketas pieprasāmas LNAK birojā.

6

Stipendiju komisija ved reģistri, kurā tiek atzīmētas šādas ziņas:

- a) numurs pēc kārtas,
- b) saņemšanas datums,
- c) vārds un uzvārds,
- d) pastāvīgā dzīves vieta,
- e) kādam nolūkam,
- f) prasītā summa,
- g) komisijas lēmums.

7

Valdes lēmums pieprasītājam jāpaziņo 14 dienu laikā pēc tā pieņemšanas.

LNAK Izglītības un Kultūras Fonda valde šos noteikumus apstiprināja 1984.gada 19.decembrī. Noteikumi mainīti Fonda valdes sēdē 2000. gada 10. janvārī.

KANADAS LATVIEŠU ARCHĪVA DARBĪBAS NOTEIKUMI

1

Kanadas latviešu dzīves dokumentāro liecību savākšanai un uzglabāšanai pie LNAK pastāv Kanadas latviešu archīvs.

2

Archīvs vāc, sakārto, uzglabā un dara pieejamas dokumentāras liecības par Kanadas latviešu dzīvi, kā piemēram, organizāciju un citu sapulču un sēžu protokolus, saraksti, kases grāmatas, foto uzņēmumus, filmas, mikrofilmas, skaņu lentes u.c.

3

Līdztekus organizāciju, draudžu, skolu un citu organizētu vienību dokumentiem, Kanadas latviešu archīvs gādā arī par tādu atsevišķu latviešu personīgās dokumentācijas saglabāšanu, kuŗu dzīve un darbs nozīmīgi latviešu sabiedriskā un kultūrālā laukā.

4

Archīvam ir šādas nodaļas:

- organizācijas
- draudzes
- skolas
- privāti manuskripti
- laikraksti, žurnāli un citi periodiski izdevumi.

5

Archivāru izrauga LNAK valde. Archivārs var izraudzīt atsevišķu nodaļu vadītājus, kuŗus apstiprina LNAK valde. Visi Archīva darbinieki dod legālu klusēšanas solījumu.

6

Lai saglabātu pilnīgu dokumentāciju par Kanadas latviešu dzīvi, archivārs dod norādījumus organizācijām, draudzēm un sabiedrībai vispār, kādas liecības ir svarīgas un noteikti uzglabājamās.

7

Draudžu, skolu un organizāciju archīvi pēc to darbības izbeigšanas, ja šos archīvus nepārņem kāda aktīva organizācija, nododami uzglabāšanā Kanadas latviešu archīvā.

8

Nododot archivālijas uzglabāšanai Kanadas latviešu archīvā, to īpašnieki var izteikt savus pieejamības un izmantošanas noteikumus.

9

Īpašiem noteikumiem trūkstot, par archīva materiālu pieejamību un izmantošanu lemj LNAK valde. Vajadzības gadījumā tā izsniedz īpašas atļaujas.

10

Ja vien īpaši noteikumi vai apstākļi neliek rīkoties citādi, archīva materiāli nav pieejami ātrāk par 15 gadiem no to izcelšanās datuma.

11

LNAK valde var daļu savāktu materiālu nodot uzglabāšanai Ontario provinces archīvam (Archives of Ontario) vai atļaut šim archīvam materiālus kopēt.

12

Privātās un organizāciju archivārijas kopš 1992. gada vairs nepieņem LNAK archīvā, tās sūtamas Latvijas Valsts archīvam Rīgā.

13

Kanadas latviešu archīvu var likvidēt tikai ar LNAK padomes lēmumu.

Šos noteikumus LNAK valde apstiprinājusi 1988.g. 11.oktobrī. Noteikumi papildināti 1993.gadā.

LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDA DARBĪBAS NOTEIKUMI

1 daļa

NOSAUKUMS, MĒRĶIS UN SĒDEKLIS

1.1

Nosaukums un inkorporācijas vieta. Latvijas Brīvības Fonds (LBF) ir inkorporēts 1973.gada 5.novembrī Amerikas Savienoto Valstu Ņujorkas pavalstī kā A tipa bezpeļņas organizācija ar nosaukumu "Latvija Brīvības fonds Ltd". LBF inkorporācijas dokumentu maiņas iesniegtas Ņujorkas pavalsts iestādēm 1986. gada 25. jūlijā.

1.2

Mērķis. Latvijas Brīvības FONDA mērķis ir ieņemt un apsaimniekot līdzekļus izglītības un palīdzības nolūkos, saskaņā ar

ASV 1954. gada nodokļu kodeksa 501 (c) (3) pantu, īpaši sekmēt Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības darbu, kā arī atbalstīt citas organizācijas ar līdzīgiem mērķiem.

1.3

Sēdeklis. Latvijas Brīvības FONDA adrese Ņujorkas pavalstī ir 29 Beaumont Drive. Melville, New York 11747.

II daļa

BIEDRI, SAPULCES UN BALSOŠANA

2.1

Biedri. LBF biedres var būt tikai tās centrālās organizācijas, kas ir biedres Pasaules Brīvo Latviešu Apvienībā (PBLA). Pašlaik kā biedres PBLA ir: Amerikas Latviešu Apvienība, Latviešu Apvienība Austrālijā un Jaunzēlandē, Latviešu Nacionālā Apvienība Kanādā, Eiropas Latviešu Apvienība, Dienvidamerikas un Karību Latviešu Apvienība, un Krievijas Latviešu Kongress.

2.2

Biedru sapulces. Biedru sapulces, ieskaitot gadskārtējo sapulci, notiek padomes noteiktā vietā un laikā.

2.3

Biedru sapulču izsludināšana. Ja biedru organizācijām šo darbības noteikumu ietvaros ir nepieciešams pieņemt sapulcēs lēmumus, tad sapulces vieta, datums un laiks ir jāpaziņo rakstiski, reizē norādot, kas ir sapulces sasaucējas personas. Sasaucot ārkārtas sapulces, jānorāda arī sapulces sasaukšanas iemesls. Paziņojums par sapulci jānodod visām biedru organizācijām personīgi vai jānosūta pa pastu ne vēlāk kā desmit dienu pirms noteiktā sapulces datuma.

2.4

Kvorums. Balstiesīgo biedru vairākums sastāda kvorumu biedru sapulcēs un ir tiesīgs izlemt visus jautājumus. Kvorums paliek spēkā arī tad, ja kāda biedru organizācija atstāj sapulci. Klātesošās biedru organizācijas var sapulci slēgt, ja arī nav kvoruma.

2.5

Balsošana. Biedri ir tiesīgi balsot proporcionāli locekļu skaitam, ar kādu viņu centrālās organizācijas sastāv PBLA. Padomes locekļus izvēl ar vienkāršu balsu vairākumu, ko nodevušas biedru organizācijas.

2.6

Rakstveida balsošana. Ja biedru organizācijām kādā jautājumā ir nepieciešama balsošana, to var izdarīt rakstiski, bet balsošanā ir jāpiedalās visām biedru organizācijām, kam ir balsttiesības.

III daļa

LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDA PADOME

3.1

Padomes locekļu skaits un ievēlēšana. Latvijas Brīvības FONDA padomē ir ne mazāk kā pieci (5) bet skaitliski ne vairāk kā tik locekļu, cik ir PBLA valdē. Kandidāti LBF padomei ir tie paši, kas ir PBLA valdei. Padomes vēlēšanas izdarāmas saskaņā ar šo darbības noteikumu 2. daļas 5. paragrafu.

3.2

Tiesības. Latvijas Brīvības FONDA pārvalda padome, kam tiesības lemt par LBF darbību, ieskaitot budžeta apstiprināšanu un līdzekļu izlietošanu.

3.3

Padomes sēdes. Padomes sēdei jānotiek vismaz reizi gadā padomes priekšsēža noteiktā vietā un laikā.

3.4

Ārkārtas sēdes. Padomes sēdi var sasaukt ārkārtējos gadījumos jebkurā vietā vai laikā, ja to pieprasa vismaz divi padomes locekļi.

3.5

Padomes sēdes izsludināšana. Kad šo darbības noteikumu ietvaros padomes locekļiem kādā jautājumā ir nepieciešams padomes sēdē balsot, tad sēdes vieta, datums un laiks ir jāpaziņo rakstiski, norādot arī, kas ir sēdes sasaucējas personas. Sasaucot ārkārtas sēdes, jānorāda arī sēdes sasaukšanas iemesls. Paziņojums par padomes sēdi jānodod visiem padomes locekļiem personīgi vai pa pastu ne vēlāk kā desmit dienu pirms padomes sēdes.

3.6

Kvorum. Padomes sēdes kvorumu sastāda vismaz puse no padomes locekļiem, un tie ir tiesīgi izlemt visus jautājumus.

3.7

Rakstveida padomes sēdes. Katreiz, kad padomes locekļiem kādā jautājumā ir jālemj, to var izdarīt rakstiski, ja visi padomes

locekļi tam piekrīt. Ikkatrs vai vairāki padomes locekļi var piedalīties sēdē telefoniski vai ar citiem sazināšanās līdzekļiem. Piedalīšanās sēdē šādā veidā nozīmē to pašu, kā personīgi būt klāt sēdē.

3.8

Balss. Padome lemj ar vienkāršu balsu vairākumu, izņemot, kur saskaņā ar likumu vai šiem darbības noteikumiem paredzēts citādi. Padomes locekļi var balsot arī rakstiski, ja to izdara laicīgi pirms sēdes un ar savu parakstu apstiprina. Balsīm daloties neizšķirti, padomes priekšsēdim pieder izšķirošā balss.

3.9

Padomes locekļu atbildība. Katrs padomes loceklis ir atbildīgs savai centrālajai organizācijai, kuŗu tas pārstāv un no kuŗas saņem norādījumus visai savai oficiālajai darbībai.

3.10

Atlīdzība. Padomes locekļi par savu darbu atlīdzību nesaņem.

3.11

Padomes priekšsēdis. Padomes locekli no sava vidus ievēl padomes priekšsēdi uz diviem gadiem. Priekšsēža uzdevums ir vadīt Latvijas Brīvības FONDA saskaņā ar padomes lēmumiem un informēt padomes locekļus par darbību, ienākumiem, ieguldījumiem un izdevumiem. Padomes priekšsēža pienākums ir arī sasaukt padomes sēdi, kā norādīts šo noteikumu 3. daļas 3. paragrafā.

3.12

Padomes priekšsēža vietnieks. Padomes locekļi no sava vidus ievēl padomes priekšsēža vietnieku uz diviem gadiem. Padomes priekšsēža vietnieks pārņem padomes priekšsēža pienākumus, ja priekšsēdis ir kavēts to darīt.

3.13

Komitejas. Padomei ir tiesības ar balsu vairākumu izraudzīt no sava vidus padomes locekļus, kas darbotos dažādās komitejās, kuŗās sastāvētu trīs vai vairāk padomes locekļi.

IV daļa

LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDA PĀRVALDE

4.1

Pārvaldes locekļu skaits un kvalifikācijas. Latvijas Brīvības FONDA pārvalde sastāv no priekšsēža, vairākiem vice-

priekšsēžiem, administrātora, finanču komitejas locekļiem un vietējiem biedru organizāciju pārstāvjiem. Pārvaldes locekļu pienākums un atbildība ir veikt fonda kārtējo darbu, informēt biedrus par fonda darbību un mērķiem, kā arī iegūt līdzekļus un tos apsaimniekot. Visa šī darbība notiek saskaņā ar padomes norādījumiem un lēmumiem.

4.2

Pārvaldes priekšsēdis. Pārvaldes priekšsēdi ar balsu vairākumu ievēl padomes locekļi. Pārvaldes priekšsēdis vada fonda pārvaldes darbu un ziņo par to padomei.

4.3

Pārvaldes vicepriekšsēži. Katra fonda biedre-organizācija izvēl vienu vicepriekšsēdi, kas vada fonda darbību zemē(s), kuņā centrālā organizācija atrodas. Vicepriekšsēži darbojas priekšsēža vadībā un informē priekšsēdi, kā arī savu biedru organizāciju vadību par savu darbību.

4.4

Īpaša finanču komiteja. Katrs vicepriekšsēdis ar savas fonda biedres-organizācijas piekrišanu var nozīmēt vienu vai vairākus locekļus īpašai finanču komitejai. Katrs šādi izvēlēts īpašās finanču komitejas loceklis ir fonda pārvaldes padomnieks un ar fonda padomes piekrišanu var pārzināt fonda noguldījumus savā darbības rajonā, informējot fonda vicepriekšsēdi par savu darbību.

4.5

Administrātors. Administrātoru ar balsu vairākumu ievēl padomes locekļi. Administrātors ir atbildīgs par fonda administratīvo darbību saskaņā ar pārvaldes priekšsēža norādījumiem un vadību.

4.6

Fonda pārstāvji. Katrs vicepriekšsēdis ar savas biedres-organizācijas piekrišanu var izraudzīt fonda pārstāvjus no savas organizācijas biedru vidus. Pārstāvji informē pārējos organizācijas locekļus par fonda darbību un sasniegumiem, kā arī piesaista fondam jaunus dalībniekus un vāc līdzekļus.

V daļa LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDA DALĪBNIEMI UN ATBALSTĪTĀJI

5.1

Fonda dalībnieki. Fonda dalībnieki ir personas, organizācijas vai institūti, kas vēlas būt fonda dalībnieki un ir dāvinājuši, solījuši vai novēlējuši fondam vismaz ASV \$500 (naudā vai citās vērtībās). Fonda dalībnieki var pieprasīt un ir tiesīgi saņemt attiecīgās pārvaldes vicepriekšsēža apliecinājumu par savu līdzdalību fondā un fonda darbības pārskatus. Fonda dalībnieki drīkst iesniegt ierosinājumus fonda nākotnes darbībai, un šie ierosinājumi ir jānodod fonda padomes izlemšanai.

5.2

Fonda atbalstītāji. Fonda atbalstītāji ir personas, organizācijas vai institūti, kas ir ziedojuši fondam mazāk, lai kļūtu par fonda dalībniekiem, vai arī nevēlas pievienoties fonda dalībnieku saimei. Fonda atbalstītāji var pieprasīt un ir tiesīgi saņemt no attiecīgajiem vicepriekšsēžiem apliecinājumu par ziedojumu.

VI daļa

LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDA LĪDZEKĻI

6.1

Līdzekļu iegūšana un izlietošana. Fonds drīkst pieņemt, paturēt, ieguldīt un atkārtoti ieguldīt, kā arī pārzināt katru dāvinājumu, novēlējumu vai jebkādu citu īpašumu neierobežotā vērtībā, ko tad izlieto vai piešķir, kā norādīts šo darbības noteikumu 1. daļas 2. paragrafā.

6.2

Kapitāla augļu un atbalstītāju ziedojumu izlietošana. Fonda padome drīkst piešķirt ieguldītā kapitāla augļus un atbalstītāju ziedojumus fonda kārtējai darbībai un mērķiem, kā norādīts šo darbības noteikumu 1. daļas 2. paragrafā.

6.3

Pamatkapitāla lietošana. Fonda pamatkapitālu drīkst lietot tikai ārkārtējos apstākļos, ja tie ir saskaņā ar šo darbības noteikumos norādītajiem mērķiem, kā tie izteikti 1. daļas 2. paragrafā. Pamatkapitālu drīkst izlietot tikai ar 3/4 padomes locekļu balsu vairākumu.

6.4

Budžeta gads. Fonda budžeta gads sākas katra gada pirmajā janvāra dienā un beidzas pēdējā decembra dienā.

6.5

Fonda revīzija. Vismaz reizi gadā katra fonda biedru (centrālo organizāciju) revīzijas komisija pārbauda fonda līdzekļus, kas atrodas viņu darbības zemēs, un iesniedz savu ziņojumu fonda pārvaldei.

VII daļa

LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDA DARBĪBAS NOTEIKUMU MAIŅA UN FONDA LIKVIDĀCIJA

7.1

Darbības noteikumu maiņa. Fonda darbības noteikumus drīkst mainīt pilnīgi vai pa daļām ar vismaz 3/4 padomes locekļu balsu vairākumu. Darbības noteikumu maiņas izziņojamas fonda padomes locekļiem rakstiski vismaz divus mēnešus pirms pirmās sēdes, kuŗā paredzēts izvērtēt noteikumu maiņas.

7.2

Darbības noteikumu izpildīšana. Gadījumos, kur darbības noteikumi neparedz norādījumus noteikumu izpratnē, jālieto *The Roberts Rules of Order*.

7.3

Fonda likvidācija. Padomes locekļi drīkst ierosināt fonda likvidāciju un fonda līdzekļu un vērtību sadalīšanu ar vismaz 3/4 padomes locekļu balsu vairākumu. Līdzekļus drīkst nodot tikai organizācijām, kas radītas un darbojas vienīgi labdarības, reliģisku, zinātnisku, literāru vai izglītības pasākumu mērķiem un reizē ir atzītas kā bezpeļņas organizācijas saskaņā ar 1954. gada federālā nodokļu kodeksa 501 (c) (3) pantu (vai saskaņā ar atbilstošu noteikumu jebkuŗā nākamā ASV federālā nodokļu likumā). Izstrādātais fonda likvidācijas un vērtību izlietošanas plāns jānodod nobalsošanai fonda biedriem, kas to var pieņemt sēdē ar vismaz divām trešdaļām (2/3) vairākumu, kā norādīts šo noteikumu 2. daļas 5. paragrafā. Fonda padomes priekšsēdis atbild par to, ka fonda likvidācija notiek saskaņā ar likumu, kāds tas paredzēts bezpeļņas organizācijām Ņujorkas pavalstī, kā arī saskaņā ar ASV federālā nodokļa likumu vai kādu citu likumu, kas varētu būt spēkā tajā laikā.

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU APVIENĪBAS (PBLA) DARBĪBAS NOTEIKUMI

1. NODAĻA. NOSAUKUMS, MĒRĶIS UN SĒDEKLIS

1.1 Nosaukums un inkorporācijas vieta.

Pasaules brīvo latviešu apvienība, turpmāk apzīmēta kā "PBLA", ir inkorporēta 1981. gada 3. martā kā bezpeļņas organizācija saskaņā ar Merilandes pavalsts likumiem. 1999. gada 8. jūnijā PBLA inkorporācijas dokuments tika precizēts un no jauna reģistrēts Merilandes pavalstī.

1.2 Mērķi.

PBLA mērķi, kā tie ir uzskaitīti 1999. gada inkorporācijas dokumentā (Articles of Amendment and Restatement), ir: Pasaules brīvo latviešu apvienība (PBLA) ir nodibināta, lai

1. darbotos kā bezpeļņas organizācija, kas veic palīdzības un izglītības darbu, kā tas noteikts ASV Federālā ienākuma nodokļu pārvaldes noteikumos, ieskaitot, bet neierobežojoties ar sekojošiem mērķiem:
  - (a) veicināt un aizsargāt ikvienas personas cilvēka un pilsoniskās tiesības;
  - (b) atbalstīt/ietekmēt cilvēktiesību un personīgās brīvības attīstību Latvijā;
  - (c) ievākt un izplatīt informāciju un statistiku par apstākļiem Latvijā;
  - (d) sniegt palīdzību latviešiem un citām personām, kas nonākušas briesmās viņu reliģisko, cilvēktiesību, pilsonisko tiesību un kultūras pārliecības dēļ;
  - (e) saņemt un pārzināt līdzekļus iepriekš minētajiem palīdzības mērķiem; un
2. rīkoties kā tas atļauts Marilandes pavalsts likumos.

1.3 Galvenais sēdeklis.

PBLA galvenais sēdeklis un birojs atrodas 400 Hurley Ave., Rockville, MD 20850, U.S.A. Apvienībai var būt arī citi biroji, kā inkorporācijas pavalstī, tā arī ārpus tās, ja valde to atrod par vajadzīgu un tā nolemj.

2. NODAĻA. BIEDRI.

2.1 Kvalifikācija. PBLA biedri ir latviešu organizācijas ārpus Latvijas, kas pārstāv visus organizētos latviešus kādā kontinentā vai zemē. PBLA biedri ir sekojošās organizācijas:

- a. Amerikas latviešu apvienība,
- b. Latviešu apvienība Austrālijā un Jaunzēlandē,
- c. Latviešu nacionālā apvienība Kanadā,
- d. Eiropas latviešu apvienība,
- e. Dienvidamerikas un Karību Latviešu Apvienība
- f. Krievijas latviešu kongress.

Jaunus biedrus var uzņemt PBLA esošie biedri ar divu trešdaļu (2/3) balsu vairākumu. Katra biedra balsu skaits ir visumā proporcionāls individuālo personu un organizāciju skaitam, ko tas pārstāv, kā tas paredzēts šo darbības noteikumu 3.1 pantā. Atsevišķas personas var piedalīties PBLA darbībā tikai caur PBLA biedru organizācijām. Biedrus var izslēgt par darbību, kas neatbilst apvienības mērķiem ar PBLA biedru divu trešdaļu (2/3) balsu vairākumu.

2.2 Sapulces vieta. PBLA biedru sapulces notiek 400 Hurley Ave., Rockville, Maryland 20850, U.S.A. vai kādā citā, valdes noteiktā vietā.

2.3 Gadskārtējās sapulces. PBLA biedru sapulce jāsasauca vismaz reizi gadā, lai ievēlētu apvienības valdes locekļus un apspriestu citus jautājumus. Gadskārtējā sapulce jānotur katru gadu novembra 3. sestdienā, plkst. 10. no rīta, vai arī citā valdes noteiktā laikā un vietā. Gadskārtējās sapulces var noturēt arī šo noteikumu 3.8 panta paredzētā kārtībā.

2.4 Ārkārtas sapulces. PBLA valde var katrā laikā un vietā sasaukt un noturēt ārkārtas sapulces.

2.5 Sapulces izziņošana. Kad PBLA darbības noteikumos paredzētos gadījumos kādam PBLA biedram ir tiesības vai pienākums ierosināt, sasaukt vai piedalīties sapulcē, ja vien tā nav gadskārtējā sapulce, apvienības biedriem adresētā paziņojumā jāuzrāda uz kā ierosinājuma un kādu jautājumu izlemšanai sapulce tiek sasaukta, kā arī sapulces laiks un vieta. Paziņojums par sapulci jānodod personīgi, jāpiesūta pa pastu vai faksu katram biedram, kam ir tiesības piedalīties paredzēto jautājumu izlemšanā, vismaz divdesmit vienu (21) dienu pirms sapulces.

2.6 Kvorums. Katrai pilntiesīgai PBLA biedru sapulcei ir nepieciešams kvorums, kas sastāv no visu pilntiesīgo biedru vairākuma. Ja sapulces dalībnieku skaits, kas ieradušies personīgi vai likumīgi pilnvaroti pārstāvēt klāt neesošos, nesasniedz kvorumu, klātesošie biedri ar balsu vairākumu var pārtraukt sapulci, to atsākot pēc īsa laika, kas tad ir tiesīga izlemt visus paredzētos jautājumus.

2.7 Pilnvaras. Visās PBLA sapulcēs biedrs, kas nav varējis ierasties, var nodot savu balsi, pilnvarojot savu pārstāvi. Pilnvarai ir jābūt rakstiskai un tā jāiesniedz PBLA ģenerālsekretāram pirms sapulces atklāšanas vai sapulces laikā.

2.8 Balsošana. Katra biedru organizācija ir tiesīga nodot balsu skaitu, kas atbilst valdes locekļu skaitam, ko tā ir tiesīga nozīmēt saskaņā ar šo darbības noteikumu 3.1 pantu.

Valdes locekļi ir biedru organizāciju izraudzīti pārstāvji, un kā tādi tie katrs nodod vienu balsi, izņemot gadījumus, kur saskaņā ar šiem darbības noteikumiem, biedru organizācijai ir jāvēl nododot balsi kā vienai vienībai.

PBLA darbību izlemj un jautājumus izšķir ar vienkāršu biedru balsu vairākumu, izņemot gadījumus, ja tas ir noteikts citādi PBLA darbības noteikumos vai Merilandes pavalsts likumos.

Katra biedra organizācija izrauga no sava vidus valdes locekļus visumā proporcionāli personu skaitam, ko tā pārstāv. Noteiktais skaits ir uzrādīts blakus biedra vārdam 3.1.

3. NODAĻA. VALDE.

3.1 Valdes locekļu skaits. Valde sastāv vismaz no sešām (6) personām. Saskaņā ar šo darbības noteikumu 2.8 pantu, valdes locekļus izrauga visumā proporcionāli individuālo personu un organizāciju skaitam, ko katra biedru organizācija pārstāv. To skaits norādīts blakus organizācijas nosaukumam. Šo darbības noteikumu pieņemšanas laikā proporcija ir noteikta sekojoši:

- a. Amerikas latviešu apvienība - 5
- b. Latviešu apvienība Austrālijā un Jaunzēlandē - 3
- c. Latviešu nacionālā apvienība Kanadā - 3
- d. Rietumeiropas latviešu apvienība - 3
- e. Dienvidamerikas latviešu apvienība - 1
- f. Krievijas latviešu kongress - 1

Ar divu trešdaļu (2/3) valdes locekļu lēmumu valdes locekļu skaits var tikt palielināts vai pazemināts, lai pareizi atbilstu proporcijai, kāda ir paredzēta šī panta darbības noteikumos; valdes locekļu skaits nevar būt mazāks kā seši (6), un katra apvienības biedru organizācija ir tiesīga iecelt amatā vismaz vienu valdes locekli. Visas vakances ir jāpiepilda saskaņā ar šo darbības noteikumu 2.8 pantu.

3.2 Pilnvara. PBLA darbību vada un kārtō valde, kam pieder un kas var pielietot PBLA pilnvaras, ieskaitot, bet neierobežojoties, ar tās gada budžeta, līdzekļu izlietošanas un darbības apstiprināšanu.

3.3 Valdes sēžu vieta. Valdes sēdes notiek 400 Hurley Avenue, Rockville, Maryland 20850, U.S.A. vai citā valdes vai priekšsēža noteiktā vietā.

3.4 Kārtējās sēdes. Kārtējās valdes sēdes notiek vismaz vienreiz gadā priekšsēža noteiktā vietā un laikā.

3.5 Ārkārtas sēdes. Ārkārtējos gadījumos var sasaukt sēdi katrā vietā un laikā, ja to pieprasa vismaz divi valdes locekļi.

3.6 Valdes sēdes izziņošana. Darbības noteikumos paredzētās valdes sēdes paziņojamas rakstiski, norādot valdes sēdes vietu, dienu un stundu un, izņemot kārtējo sēdi, personas, kas sasauca vai dēļ kuru pieprasījuma sasauca sēdi. Ārkārtas sēdes paziņojumā ir jānorāda sēdes sasaukšanas iemesls vai iemesli. Paziņojums par valdes sēdi katram valdes loceklim ir jānodod personīgi, pa pastu vai faksu. Paziņojums ir jānodod vismaz divdesmi vienu (21) dienu pirms sēdes; to nododot pastā, ir jābūt attiecīgā datuma pasta zīmogam. Valdes locekļa piedalīšanās sēdē apstiprina sēdes paziņojuma saņemšanu, izņemot, ja valdes loceklis piedalās sēdē, lai iebilstu pret sēdes darbību, tāpēc ka tā ir nelikumīgi sasaukta.

3.7 Kворums. Valdes sēdes ir pilntiesīgas, ja tajās piedalās valdes locekļu vairākums. Ja sēdē nav kvoruma, klātesošo valdes locekļu vairākums var nolemt atlikt sēdi uz vēlāku laiku.

Ja valdes sēdē ir kvorums, tās ir pilntiesīgas izlemt jautājumus ar valdes locekļu balsu vairākumu.

3.8 Neklātienēs valdes sēdes. Valdes sēdes darbu var veikt neklātienē, ja visi valdes locekļi rakstiski piekrituši tādai rīcībai un, ja tāda rakstiska piekrišana ir pievienota attiecīgā valdes sēdes protokolam.

3.9 Balsošana. Katram valdes loceklim ir viena balss. Ja sēdei ir kvorums, klātesošo valdes locekļu vienkāršs balsu vairākums izšķir katru jautājumu, izņemot ja likumi, inkorporācijas dokuments vai darbības noteikumi to nosaka citādi. Valdes locekļi var balsot arī rakstveidā, balsojumu parakstot un to iesniedzot pirms sēdes. Gadījumā, ja nodotās balsis dalās uz pusēm vienlīdzīgi, valdes priekšsēža balss ir izšķirēja.

3.10 Valdes locekļi kā pārstāvji. Katrs valdes loceklis ir atbildīgs savai biedru organizācijai, kas viņu ir nozīmējusi amatam, un saņem norādījumus no biedru organizācijas savai oficiālai darbībai.

3.11 Atlīdzība. Valdes locekli nesaņem atlīdzību par savu darbu, izņemot tiešu izdevumu atmaksu par piedalīšanos kārtējās un ārkārtējās valdes sēdēs, vai gadskārtējās sapulcēs, ja šim nolūkam ir paredzēti līdzekļi PBLA budžetā.

3.12 Valdes locekļa atcelšana. Biedru organizācija, kas izvēlēja valdes locekli, var to atcelt katrā laikā pamatota iemesla dēļ ar savu balsojumu. Par šo atcelšanu un tā iemeslu biedru organizācija rakstiski ziņo visiem valdes locekļiem. Valdes locekli, kas ir PBLA priekšsēdis un priekšsēža vietnieks un tajā pašā laikā valdes priekšsēdis un priekšsēža vietnieks, var tikt atcelti pamatota iemesla dēļ tikai ar trīs ceturtdaļu (3/4) visu valdes locekļu balsu vairākumu.

Valdes loceklis paliek amatā līdz atvītotāja ievēlēšanai un kvalificēšanai vai arī līdz tā nāves gadījumam, atteikšanos no amata vai atcelšanai.

3.13 Piekrišanas pieņemums. Valdes locekļa klātbūtne valdes sēdē, kurā tiek apspriestas un kārtotas apvienības lietas, tiek uzskatīta kā viņa piekrišana pieņemtiem darbības lēmumiem, izņemot, ja viņa nepiekrišana vai atturēšanās tiek protokolēta jeb viņš šādu savu nepiekrišanu jeb atturēšanos ir iesniedzis rakstiski sēdes sekretāram pirms sēdes slēgšanas. Šādas tiesības izteikt nepiekrišanu jeb atturēšanos nav dotas valdes loceklim, kas ir balsojis par zināmu darbības lēmumu.

4. NODAĻA. AMATPERSONAS.

4.1 Skaits un pilnvaru ilgums. PBLA amatpersonas ir priekšsēdis, priekšsēža vietnieks, ģenerālsēkretārs, finanču vadītājs, Kultūras fonda priekšsēdis, Izglītības padomes priekšsēdis un citas, valdes izraudzītas amatpersonas. Amatpersonas paliek savā amatā līdz viņu atvieto likumīgi ievēlēts un kvalificēts vietnieks.

Katru amatpersonu vai pārstāvi, ko valde ievēlējusi vai iecēlusi un apstiprinājusi amatā, valde var atcelt, ja atrod, ka tas būtu PBLA interesēs.

Katrai vakancei, kas radusies apvienības amatpersonas nāves gadījumā, atteikšanās, atcelšanas, diskvalifikācijas, vai citu iemeslu dēļ, valde var izraudzīt un apstiprināt vietnieku uz atlikušo pilnvaru laiku.

4.2 Priekšsēdis. Valde, ar valdes locekļu balsu vairākumu, no sava vidus ievēl apvienības priekšsēdi uz diviem (2) gadiem. PBLA priekšsēdis, kas reizē ir arī valdes priekšsēdis, ir apvienības galvenā amatpersona, kas saskaņā ar valdi, pārzina un uzrauga visus PBLA pasākumus un darbību. Valdes loceklim, lai viņš būtu tiesīgs kandidēt valdes priekšsēža vai priekšsēža vietnieka amatam (skat. 4.3.), ir jāiegūst biedru organizācijas, kas viņu izraudzījusi valdes locekļa amatam, piekrišana, ka viņa valdes locekļa amata termiņš neizbeigsies pirms priekšsēža vai priekšsēža vietnieks amata termiņa beigām. Priekšsēža pienākums ir vadīt PBLA saskaņā ar valdes lēmumiem un sniegt valdes locekļiem informāciju par PBLA darbību, ienākumiem, ieguldījumiem un izdevumiem. Priekšsēža pienākums ir sasaukt kārtējās sēdes, kā tas ir noteikts šo darbības noteikumu 3.4.

4.3. Priekšsēža vietnieks. Valde, ar valdes locekļu balsu vairākumu, no sava vidus uz diviem (2) gadiem ievēl apvienības priekšsēža vietnieku, kas reizē ir arī valdes priekšsēža vietnieks. Tiesības kandidēt amatam nosaka 4.2. Priekšsēža vietnieks pārņem priekšsēža atbildību un pienākumus, kad priekšsēdis ir kavēts tos veikt. Priekšsēža nāves gadījumā, atteikšanās, atcelšanas, diskvalifikācijas, vai citu iemeslu dēļ, priekšsēža vietnieks kļūst par apvienības priekšsēdi, bet viņa vietnieku valde ievēl no jauna, kā tas norādīts 4.1 pantā.

4.4 Ģenerālsēkretārs. Ģenerālsēkretāru ievēl ar valdes locekļu balsu vairākumu. Ģenerālsēkretārs vada PBLA administratīvo

darbību saskaņā ar priekšsēža norādījumiem. Ģenerālsēkretārs informē priekšsēdi par savu darbību, gādā par sazināšanos valdes locekļu starpā un informē valdes locekļus par pienākumiem, ko viņiem ir uzdevis priekšsēdis. Ģenerālsēkretārs piedalās visās sēdēs, Viņa pienākums ir sekot, ka visi paziņojumi ir izdarīti saskaņā ar šiem darbības noteikumiem, vai kā to prasa likumi. Viņš izpilda visus viņam uzdotos un paredzētos pienākumus.

4.5 Finanču vadītājs. Finanču vadītāju ievēl ar valdes locekļu balsu vairākumu. Finanču vadītājs vada un ir atbildīgs par PBLA grāmatvedību un dokumentiem, PBLA līdzekļu uzglabāšanu un par gadskārtējo finanču pārskatu un budžeta sagatavošanu. Finanču vadītājs darbojas saskaņā ar priekšsēža norādījumiem un ziņo viņam un valdei par savu darbību.

4.6 Kultūras fonda priekšsēdis. Kultūras fonda priekšsēdi izrauga PBLA valde ar balsu vairākumu. Kultūras fonda priekšsēdis vada fonda darbību, sasauca fonda gadskārtējo valdes sēdi un informē PBLA valdi par fonda piešķirumiem. Kultūras fonda darbojas pēc šiem darbības noteikumiem un speciāliem, valdes apstiprinātiem, noteikumiem.

4.7 Izglītības padomes priekšsēdis. Izglītības padomes priekšsēdi ievēl ar biedru organizāciju izglītības daļu vadītāju balsu vairākumu. Balsojumu apstiprina PBLA valde. Izglītības padomes priekšsēdis vada padomes darbību, lai veicinātu un koordinētu latvisko izglītību. Izglītības padomes priekšsēdis darbojas saskaņā ar PBLA priekšsēža norādījumiem un informē valdi par darbību.

4.8 Komitejas. Lai veicinātu PBLA mērķus, valde var nodibināt izglītības, kultūras un citas komitejas. Komitejas darbojas saskaņā ar šiem darbības noteikumiem.

5. NODAĻA. BALVAS.

5.1 PBLA balva. Valde katru gadu piešķir individuālai personai, organizācijai vai institūtam PBLA balvu. Kandidātus PBLA balvai nominē biedru organizācijas, un balvu piešķir, ja par to balso vizmaz trīs (3) biedru organizācijas. Balsojot par PBLA balvu, katrai biedru organizācijai ir viena balss. PBLA balva izteic atzinību par ārkārtējiem panākumiem PBLA mērķu veicināšanā. PBLA balvu piešķir saskaņā ar kārtību un priekšnoteikumiem, ko ir noteicis valdes locekļu vairākums un apstiprinājušas visas biedru organizācijas.

6. NODAĻA. ORGANIZĀCIJAS LĪDZEKĻI.

6.1 Līdzekļu iegūšana un izlietošana. PBLA pieņem, uzglabā, iegulda, iegulda atkārtoti un pārzina dāvanas, novēlījumus, testamentus, vai visāda veida īpašumus, bez lieluma vai vērtības ierobežojumiem, izlieto vai dāvina ienākumus un/vai kapitālu vispārīgiem mērķiem, kā tas ir noteikts šo darbības noteikumu 1.2 pantā.

6.2 Vispārējie ienākumi. PBLA ienākumi ir no individuāliem piešķirumiem un novēlējumiem; piešķirumiem no organizācijām ar līdzīgiem mērķiem; no PBLA regulārām biedru maksām, ko maksā biedru organizācijas proporcionāli valdes locekļu skaitam, ko tās drīkst ievēlēt kā tas ir noteikts šo darbības noteikumu 3.1 pantā, un no speciālām biedru un organizāciju nodevām.

6.3 Izmaksas. PBLA var izlietot, izmaksāt vai dāvināt naudas līdzekļus tikai tās mērķu veicināšanai, un lai to veiktu, tā var piešķirt līdzekļus organizācijām un individuālām personām, kam ir līdzīgi mērķi,

6.4 Budžeta gads. PBLA budžeta gads sākas janvāra pirmajā dienā un noslēdzas tā paša gada pēdējā decembra dienā.

7. NODAĻA. REVĪZIJA. NOTEIKUMU MAIŅA UN LIKVIDĀCIJA.

7.1 Revīzijas komisija. Vismaz reizi gadā revīzijas komisija pārbauda PBLA kases grāmatas un finančiālos pārskatus. Valde izrauga revīzijai vienu biedru organizāciju revīzijas komisijām. Pēc izdarītās revīzijas, komisija nodod savu pārskatu un atzinumu valdes priekšsēdim un finanču vadītājam, kuri, savukārt, informē pārējos valdes locekļus.

7.2 Darbības noteikumu maiņa. Darbības noteikumus var mainīt, papildināt vai atcelt pilnīgi vai daļēji ar divu trešdaļu (2/3) valdes piekritīgu balsojumu. Darbības noteikumu maiņas priekšlikums, darot zināmu tā saturu, ir rakstiski jāizziņo vismaz divus (2) mēnešus pirms valdes sēdes, kur tos apskatīs.

7.3 Likvidācija. Valde var pieņemt plānu par PBLA likvidāciju un tās līdzekļu izdalīšanu ar trīs ceturtdaļu (3/4) valdes locekļu vairākuma piekrišanu. Pēc likvidācijas un līdzekļu sadales plāna pieņemšanas, valde nodod to biedru organizāciju balsojumam. Plānu ir jāapstiprina sanāksmē biedru organizācijām ar piecu sestdaļu (5/6) balsu vairākumu, kur katrai organizācijai ir viena balss. Valdes priekšsēdis ir atbildīgs, lai likvidācija tiktu veikta saskaņā ar noteikumiem PBLA inkorporācijas dokumentā Articles of Amendment and Restatement un Merilandes pavalsts dokumentā Annotated Code of Maryland.

8. NODAĻA. DARBĪBAS NOTEIKUMU IZPILDĪŠANA.

8.1 Darbības noteikumu izpildīšana. Gadījumos, kur darbības noteikumi neparedz norādījumus noteikumu izpratnē, jālieto *Roberts Rules of Order*.

LATVIEŠU NACIONĀLĀ APVIENĪBA KANADĀ

Pēc latviešu imigrantu dzīves nostabilizēšanās Kanadas lielāko provinču centros un pēc lokālo biedrību un draudžu nodibināšanās līdztekus sāka veidoties arī Kanadas latviešu centrālās organizācijas, starp kurām kā viena no pirmajām plašākajām organizācijām bija Latviešu Nacionālā Apvienība Kanadā.

Par iniciātoriem tās tapšanā jāmin "rietumnieks" Konrāds Dobelis Edmontonā un "austrumnieks": Mariss Vētra Halifaksā. K. Dobelis Kanadā bija ieradies jau 1927.g. un labi iepazinies ar šejienes saimniecisko un kultūras līmeni. Tiklīdz latviešu imigranti no Eiropas sāka ierasties Kanadā, viņš centās visiem spēkiem palīdzēt saviem tautiešiem juridiskos un apmešanās jautājumos. Viņš uzsāka jauno imigrantu organizēšanas darbu, nodibinot 1947.g. Edmontonā Latviešu biedrību IMANTA un laikrakstu "Brīvais Latvietis". 1947./48.gados bija nodibinātas Latviešu biedrības arī Toronto, Montreālā, Otavā, Londonā, Hamiltonā, Vinipegā un vienības vai kopas arī vēl citās latviešu apmešanās vietās.

Kanadas austrumu krastā Halifaksā (N.S.) 1947.gada sākumā bija ieradies no Zviedrijas bijušais Latvijas Nacionālās operas solists Mariss Vētra, kas, blakus savam profesionālā mūziķa darbam, centās palīdzēt arī jauniem latviešu imigrantiem kārtot viņu praktiskās dzīves problēmas. Sekmīgākam palīdzības darbam viņš kopā ar paša izsaukto operdziedoni Teodoru Briltu bija noorganizējuši Latvian Relief Association.

K. Dobeļa iniciatīvā 1948.gada 25.septembrī Toronto notika latviešu biedrību un kopu delegātu (kopā 12) sanāksme, kurā nodibināja Kanadas Latviešu Nacionālo Apvienību ar K. Dobeli kā valdes priekšsēdi. Apvienības darbības mērķos bija paredzēts latviešu imigrantu aprūpes darbs, kā arī idejiska cīņa par Latvijas valsts brīvības atgūšanu. Lai aprūpes darbā novērstu paralēlismu, Kanadas Latviešu Nacionālās Apvienības un Latvian Relief Association vadība 1950.gada 6.maijā sasauca delegātu sa-

pulci Toronto, kurā vienojās nodibināt kopīgu Latviešu centrālo organizāciju ar nosaukumu Latviešu Nacionālā Apvienība Kanadā (LNAK), kurai pieņēma arī piemērotus statūtus. Par jaunās valdes priekšsēdi ievēlēja advokātu J. Preisbergu.

Apvienības statūti noteica, ka apvienības biedri ir visi Kanadā dzīvojošie latvieši. Balstiesības padomes vēlēšanās bija visiem, kas individuāli vai caur savām lokālajām organizācijām resp. draudzēm bija nokārtojuši valdes noteikto nelielo dalības maksu. Apvienības dalībnieki aizklātās tiesās vēlēšanās pa pastu ievēlēja 30 padomes locekļus. Tagad ievēlēto padomes locekļu skaits pacelts uz 40. Vēlāk pieņēma klausulu, ka organizācijas ar 50 (tagad ar 20) vai vairāk apvienības biedriem varēja sūtīt padomē savu delegātu, tādējādi izveidojot latviešu "parlamentu" ar 45 (tagad apm. 60) vai vairāk padomes locekļiem. Padomi sākumā ievēlēja uz divi gadiem, bet sākot ar 1964.gadu padomi ievēlēja uz trim gadiem, bet sākot ar 1976.gadu - uz četriem gadiem. Padomes locekļi savās kārtējās sesijās ievēlēja prezidiju visam padomes laikam. Pirmais padomes priekšsēdis bija profesors Fr. Gulbis; kopš 1953.g. padomes priekšsēdis bija profesors A. Dreimanis; no 1971 - 1980 gadam V. Upeslācis; 1981.gadā E. Šķobe; no 1982 -1988.g. I. Alksnis; no 1989.-1992.g. J. Mežaks; no 1993.g - 2000.g. A.Budrēvics; V. Plūdons no 2001 - 2004; J.Niedra no 2005 - 2009; no 2010. g. A.Upeslācis.

Gadskārtējā sesijā padome ievēl uz diviem gadiem valdes priekšsēdi un desmit (10) valdes locekļus. 1952.g. valdes priekšsēža amatu pildīja Imants Žīgurs; 1953 - 1958.g. Ādolfs Svenne. Pēdējais aktīvi strādāja kooperācijas laukā un pēc viņa iniciatīvas 1959.gadā tika noorganizēta Latvian Credit Union in Toronto, un viņš kļuva par tās valdes priekšsēdi.

Pēc A. Sennes par Apvienības valdes priekšsēdi padome ievēlēja Viktoru Upeslāci, bet viņa vietā ar 1963.gadu nāca Jānis Niedra, kas organizātoriskā darba rutīnu jau bija pasācis Latvijā, pēc tam to turpinājis latviešu centrālajās organizācijās Vācijā un pēc 1951.gada arī Kanadā. Pēc J. Niedras nāves (m.1969.g.

31.aug.) par valdes priekšsēdi nāca Tāivaldis Kronbergs, kas jau ilgu laiku bija bijis Apvienības padomes un valdes loceklis. Pārvēlēšanas ceļā viņš šo amatu pildīja līdz 1988.gadam. No 1988 - 1991.g.valdes priekšsēdis bija Dr.Guntis Siliņš; no 1991.-1993.g. Viesturs Zariņš. No 1994.g.- 2000.g. T.Kronbergs; 2001.g. E.Tannis; 2002.g. I. Purvs; 2003.g. A.Budrēvics; no 2004.g. - 2007.g. M.Sausiņš; 2008.g. A.Forstmane; kopš 2009.g. A.Ķesteris.

I. Žigura un A. Svennes prezidēšanas laikā tika daudz veikts Apvienības izvēršanā un nostiprināšanā iekšēji un uz ārieni, nodibinot pirmos kontaktus ar Kanadas federālām, provinces un vietējām iestādēm, resp., to vadītājiem; V. Upeslāča un J. Niedras prezidēšanas gados šie kontakti un sadarbības tika vēl paplašināti un padziļināti, un T. Kronbergs un viņa pēcteči ar saviem kollegām valdē un nozaļu vadītājiem šo darbu ar labām sekmēm turpināja tālāk, Pēdējie trīs daudz darījuši arī Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības (PBLA) noorganizēšanā, reprezentējot Kanadas latviešus tās centrālajā valdē. T. Kronbergs vairākus gadus bijis PBLA priekšsēža vietnieks. LNAK valdes vicepriekšsēdis nelaiķis Dr. Linards Lukss ir ticis ievēlēts par PBLA valdes priekšsēža vietnieku un pēc tam par priekšsēdi. Kopš 2008. gada PBLA valdes priekšsēdis ir M. Sausiņš un 2010. gadā atkal ievēlēts uz nākamajiem diviem (2) gadiem. PBLA valdē darbojušies: T. Kronbergs, V. Upeslācis, V. Zariņš, J. Eichmanis, J. Mežaks, V. Plūdons, M. Sausiņš, I. Purva, Dr. J. Dreifelds, A. Forstmane, A. Budrēvics, E. Tannis, A. Asmus-Vāgnere, A. Ķesteris, A. Upeslācis.

Jau ar 1949. gadu LNAK darbības sekmēšanai pie valdes tika noorganizēta aprūpes sekcija un kopš 1951. gada dažus gadus sekmīgi darbojās Palīdzības nozare, palīdzības sniegšanai tautiešiem Eiropā un uz vietas. Vairāki no padomes locekļiem valdē ir darbojušies ilgu laiku, piemēram, Jānis Lejiņš (aprūpes un politiskos jautājumos); A. Joma (sabiedriskās un politiskās problēmas); Jāzeps Grodnis (statūti un sabiedriski-politiski jautājumi); Jānis Mežaks (latviešu skolas un izglītība); Inta Purva (kultūra);

Dr. L. Lukss (politika un sadarbība ar citu zemju latviešu organizācijām); Elma Miniāte (ārējā informācija).

Valdes locekļu amatus pildījusi vēl vesela rinda citu latviešu un kanadiešu sabiedrībā pazīstamu personu.

Kanadas latvieši lielākās pilsētās un centros ir attīstījuši rosīgu sabiedrisku un kultūralu pašdarbību. Šī rosība izriet no latviešu kopīgiem mērķiem: kopt un veidot latviešu gara kultūru; sargāt nacionālās tradīcijas un valodu; saglabāt un stiprināt latviešu jaunatnē un sabiedrībā nacionālo un valstisko garu. Lai šos mērķus pārskatītu un saskaņotu ar lokālo organizāciju kultūralo darbu visā Kanādā, pie LNAK kopš 1952.gada darbojās Izglītības un Kultūras nozares. 1952. - 1955.gados tās vadītājs Dr. H. Tichovskis, bet Izglītības daļas - J. Mežaks. Kopš 1952. gada nozare organizējusi Toronto centrālās kultūras dienas ar koncertiem, mākslas izstādēm, rakstnieku cēlieniem un priekšlasījumu cikliem, teātra izrādēm etc. Darbu turpinot, par šīs nozares vadītājiem vēl bijuši Ed. Dzenis, Ž. Bukovskis, R. Bregžģis. I. Viksna- Fogle, J. Mežaks, Dr.E. Upenieks un no 1974.-1989. Inta Purva. Viņai sekoja V. Maksina un M. Štauvers, I. Purva, M. Sausiņš, A. Asmus-Vāgnere, no 2010.g. J. Linde. Kopš 1966.gada Izglītības nozare darbojas atsevišķi un to līdz 1988.gadam vadīja Jānis Mežaks, kas pārzināja latviešu skolu lietas un latviešu jaunatnes audzināšanu. Pēc tam Izglītības nozari vadīja A. Zichmane, I. Salnāja-Shakes, A. Lagzdina, M. Sausiņš, A. Asmus-Vāgnere, E. Kiršs. Kopš 2010. gada E. Pētersone.

1949.gadā pie Apvienības noorganizēta centrālā kartotēka, 1950.gadā atvērta centrālā bibliotēka Toronto ar nodaļām Montreālā, Hamiltonā un Londonā. Latviešu bibliotēka darbojās arī pie Daugavas Vanagu Toronto nodaļas. Iepriekš minētās bibliotēkas savu darbību ir izbeigušas. 1981. gadā atvērta plaša bibliotēka Kanadas Latviešu Centrā Toronto.

Izglītības un Kultūras nozare 1952.gadā noorganizēja Kanadas latviešu kultūras fondu, 1954.gadā tas apvienojās ar Ziemeļamerikas kultūras fondu bet kopš 1973.gada darbojas

PBLA kultūras fonds, kuŗa valdē darbojas kā vicepriekšsēži Izglītības un Kultūras nozaŗu vadītāji, bet LNAK delegē tajā valdes priekšsēŗa vietnieku. Šī fonda balvas, diplomus, atzinības rakstus gadu gājumā saņēmuši vairāki Kanadā dzīvojoši latvieŗu izcelsmes zinātnieki, vēsturnieki, mākslinieki, daiļamatnieki, skolu darbinieki, žurnālisti u.c.

Latvieŗu Nacionālā Apvienība Kanadā, tās padome un valde ar saviem referentiem, provinču pārstāvjiem un nozaŗu vadītājiem darbojas jau pāri par 60 gadu, ārēji pārstāvot Kanadas latvieŗus Baltijas Tautu Federācijā Kanadā, Baltieŗu sievieŗu padomē, Kanadas etniskā padomē un latvieŗus intenacionālās organizācijās, bet iekšēji latvieŗu nacionālās kultūras un valodas kopšanā un veicināšanā, paturot kā augstāko mērķi - kopā ar visiem brīvās pasaules latvieŗiem cīnīties par brīvības nostiprināšanu atjaunotajā Latvijas valstī.

Tagad, kopš. 1991.gada 21.augustā pasludināta Latvijas neatkarības atjaunošana uz 1922.gada satversmes pamatiem, LNAK galvenais politiskais uzdevums ir cīnīties par Latvijas ārējās drošības nodrošināšanu (ES un NATO) un kolonizācijas seku novēršanu un īstas, demokriskas brīvības nostiprināšanu Latvijā.

TORONTO, 2010. GADA OKTOBRĪ

SATURA RĀDĪTAJS

Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā statūti	1
LNAK darbības noteikumi	8
Instrukcija par LNAK padomes vēlēšanām	14
Instrukcija par organizāciju un draudžu delegātu pieteikšanu	18
LNAK pārstāvju darbības noteikumi	19
LNAK atzinības rakstu piešķiršanas noteikumi	21
LNAK nopelnu rakstu skolēniem piešķiršanas noteikumi	22
LNAK goda raksti skolotājiem	23
LNAK stipendiju piešķiršanas noteikumi	24
Kanadas latviešu archīva darbības noteikumi	25
Latvijas Brīvības fonda darbības noteikumi	26
Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības (PBLA) darbības noteikumi	33
Latviešu Nacionālā Apvienība Kanadā (LNAK)	42